

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۴۶۰ نکتہ نورانی

بابارہ حج

مؤلف:

رحمان یوسف پور

سرشناسه:

یوسف پور، عبدالرحمن، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدید آور:

۴۶۰ تکه نورانی درباره حج / عبدالرحمن یوسف پور.

مشخصات ناشر:

قم: طلیعه سبز، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری:

۲۶۴ ص.

شابک:

978-600-6055-49-7

وضعیت فهرست نویسی:

فبا.

موضوع:

حج.

زبان:

این کتاب در سال ۱۳۸۷ توسط انتشارات میراث ماندگار به چاپ رسیده است.

رده بندی شمره:

۱۳۹۱ ج ۹، ی ۱۸۸۷/۷ BP

رده بندی دیوین:

۲۹۰۳۵۷

۴۶۰ تکه نورانی درباره حج

مؤلف: عبدالرحمن یوسف پور

ناشر: طلیعه سبز ۰۹۱۲۷۵۰۶۵۳۶

ویراستار: علی اکبر امامی

صفحه آرا: سید حمید رشادی

نوبت چاپ: اول این ناشر / ۱۳۹۱

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه بوستان کتاب

شمارگان: ۲۰۰۰

قیمت: ۶۸۰۰ تومان

کفیی عنوان این اثر متعلق به مؤلف است

به نام خدا

حج عالی‌ترین مقام بندگی است. گشتن گرداگرد معبودی که هر آنچه داریم از اوست. هر ساله خیل عظیم مشتاقان دیدارش آهنگ سفر می‌کنند و به سوی قبله موعود روان می‌شوند.

فریضه حج به دلیل حساسیت و اهمیت فراوانی که نزد مردم دارد، همواره با نگاه پرسشگرانه آنها مواجه است و از این رو روحانیون کاروان‌ها در این سفر معنوی از ارکان مؤثر برگزاری حج هستند. با راهنمایی‌های خود زائران مشتاق را برای انجام هر چه بهتر این فریضه الهی مهیا می‌کنند.

کتاب ارزشمند ۴۶۰ نکته نورانی درباره حج برآیند این نگاه پرسشگرانه زائران و البته پاسخ‌های روشن‌گر، دقیق و عالمانه‌ای است که به همت حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین رحمان یوسف‌پور منتشر شده است و حاصل جریبات ارزنده سفرهای پرشمار حج ایشان است که اکنون به چاپ دوم رسیده و با افزایش گسترده زائران و روحانیون کاروان روپرو شده است.

نکته مهم کتاب بیان سؤال و جواب به صورت گویا و روشن است که پاسخگوی بسیاری از مسائل و شبهات زائران عزیز است. بنای مؤلف ارجمند کتاب بر این بود که چاپ دوم کتاب را با افزودن سؤالاتی دیگر و غنی کردن بیشتر کتاب ارائه دهد؛ اما به دلیل استقبال گسترده، چاپ دوم کتاب با همان محتوای پیش عرضه خواهد شد و البته امید است به فضل الهی در چاپ بعدی کتاب با غنی‌تر کردن محتوای کتاب گامی هرچند کوچک برای انجام هرچه بهتر فریضه ارجمند حج برداریم.

ناشر

فهرست

۷	مقدمه
۱۱	اهمیت و آثار مسافرت در اسلام
۱۳	سفر در آب و هوای دیان
۲۷	اهمیت و عظمت سفر حج
۶۰	احرام و میقات
۷۱	حرم
۸۹	مکه
۹۹	کعبه
۱۲۵	حجر اسماعیل
۱۲۹	پرده
۱۳۸	حجر الأسود
۱۴۶	رکن یمانی
۱۴۷	ملتزم
۱۴۸	شاذروان

۱۴۹.....	حطیم
۱۵۰.....	مستجار
۱۵۱.....	طواف
۱۶۲.....	مقام ابراهیم
۱۶۷.....	آب زمزم
۱۷۳.....	مسجد الحرام
۱۹۰.....	تقیه
۱۹۱.....	مسائل متفرقه
۱۹۸.....	حضرت ابراهیم
۲۱۵.....	مسعی (صفا و مروه)
۲۱۹.....	عرفات
۲۲۷.....	مشعر الحرام
۲۲۹.....	منا
۲۳۴.....	جمرات
۲۳۷.....	قربانی
۲۴۲.....	شناخت مختصری از عربستان
۲۴۶.....	آثار تاریخی مکه
۲۶۰.....	آداب تودیع

...
...
...

...
...
...

...
...
...

«قد است کعبه همواره در طول تاریخ مورد توجه اقوام و ملل، به خصوص
طرفداران ادیان توحیدی رده است. اقوام پیش از اسلام نیز به طواف آن
می پرداختند و بعضی ها تلاش می کردند تا خود را به بیت نزدیک کرده و
خویش را میزبان زائران خانه خدا قلمداد نمایند. و از بدل مال و هزینه های
پذیرائی برای ضیوف الرحمن دریغ ننمایند. مثلاً عیسی بن کلاب جد
چهارم پیامبر اسلام ﷺ در تکریم حجاج می گفت: ای عیسی قتریش شما
همسایه کعبه اید؛ در احترام به آنها بکوشید. ...
«حضرت عبدمناف و پسرش هاشم این روتنه را تا ظهور اسلام ادامه
دادند. احترام کعبه به قدری بالا است که تمام پیامبران الهی در برابر آن ستر
تعظیم فرود آورده و همراه با ملائکه به طواف و زیارت آن پرداخته اند.

حضرت امام صادق علیه السلام می فرماید: «گروهی از ملائکه در مراسم حج به
خدمت حضرت آدم علیه السلام رسیده، گفتند: ای آدم! زیارت قبول باد! ما نیز از

هزاران سال پیش به زیارت این خانه می پرداختیم؛ و آنّا قد حججنا هذا البيت قبل أن تحجّه بالفی عام.^۱

از حضرت علی علیه السلام سؤال شد نخستین فردی که از ملائکه به زیارت کعبه شتافت که بود؟ فرمود: جناب جبرئیل؛ «سأله عن أول من حج من اهل السماء، فقال: جبرئیل».^۲

بسیاری از انبیای الهی در کنار کعبه دفن شده اند و این نشان می دهد که سفیران الهی با کعبه مانوس بوده اند.

این کتاب دوما سؤال علمی، فلسفی و تاریخی حج، جایگاه کعبه و سرزمین مقدس کعبه را از زوایای گوناگون بررسی کرده و پاسخ صدها سؤال را از متون روایات اسلامی عرضه کرده است.

سؤال، کلید گنجینه دانش بصری است؛ حسن کنجکاو و پرسش گری از کودکی در روان انسان وجود دارد. انسان بخشی از آموزه های خود را از طریق دریافت جواب های سؤالاتش به دست می آورد. افراد و ملت هایی که کم تر سؤال می کنند سهم کم تری از این گنجینه بزرگ دارند. سؤال کردن و پاسخ شنیدن حق هر انسانی است. قرآن مجید بارها سفارش کرده که از اهل دانش سؤال کنید: «فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ».^۳

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۱، ص ۹.

۲. علل الشرائع، ج ۲، ص ۵۹۴.

۳. نحل: ۳۳.

گسترده‌گی این دستور قرآنی نشان می‌دهد که اسلام هیچ حد و مرزی را برای سؤال کردن به رسمیت نمی‌شناسد و اجازه می‌دهد هر فردی هر سؤالی را از آگاهان بپرسد. از آنجایی که عبادات، راز و رمزی دارند که دست‌یابی به ثمرات شیرین و ارزشمند آن‌ها جز با فهم صحیح آن میسر نیست. راجع به فلسفه، اسرار، معارف حج و عمره صدها سؤال مطرح است که پاسخ به آنها در شأن اولیا می‌باشد که البته، جواب همه سؤالات از متون روایات به دست آمده است. مثلاً به چه علت در سفر حج لباس معمولی خود را از تن برون کرده و اکتفا به دو قطعه پارچه می‌کنیم؛ برای چه به دور خانه خدا چند بار گشت می‌کنیم؛ به چه علت باید میان دو کوه صفا و مروه هفت بار رفت و آمد نماییم؛ به چه علت در بیابان عرفات چند ساعتی توقف نماییم؛ به چه علت در دشتی بی‌نخل و شجره‌ای را تا صبح بگذرانیم؛ به چه علت به ستون‌هایی باید چند تا سنگریزه پرتاب نماییم؛ به چه علت در روز دهم ذی الحجه باید قربانی نماییم؛ به چه علت در مکه با سر خود را بتراشیم و یا از مو یا ناخن خود بچینیم؛ حکمت و اسراری در این احکام نهفته است. قلبی روشن، ذوقی سلیم و عقیده‌ای پاک لازم است تا به آن‌ها پی برد و به رموز آن‌ها آشنا شود؛ زیرا حج، ظاهری دارد و باطنی؛ آن‌چه مردم انجام می‌دهند جنبه نمادین دارد و الا خداوند حجی را می‌خواهد که حاجی پس از بازگشتن تحولی در روح او ایجاد شود. حج، شرک‌ستیزی و وحدت‌جویی است؛ گسستن همه زنجیرهای وابستگی و تجربه زندگی

توحیدی است؛ و رهایی انسان‌ها از حصارهای ستم و زنجیرهای بنی عدالتی است. همان گونه که خانه خدا باید از بت و بت پرستی پاک شود؛ خانه دل هم باید از هر بتی پاک گردد. در خاتمه از برادر ارجمندم حضرت حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای سید عبدالفتاح نواب که این اثر را مورد ملاحظه و تأیید قرار دادند کمال قدردانی و تشکر را دارم.

عبدالحمن یوسف پور